

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Opija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Lietai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., UTARNINKAS GRUODŽIO (DECEMBER) 31 d. 1918 m

No. 31

Vilnius bolševiku rankose?

Wilsonas remia Anglijos reikalavimą

Pasekmės Anglijos rinkimų

Deportuos internuotus priešus

VILNIUS BOLŠEVIKŲ RANKOSE.

Londonas, gruodžio 30 d. — Žinios iš Petrogrado į Kopenhagą laikraštį Mail, praneša, kad Vilnius, Lietuva sostinė, likusi bolševikų valdžioje.

UŽGINA PERDUOTI GINKLUS BOLŠEVIKAMS.

Amsterdamas, gruodžio 30 d. — Žinios iš Berlio praneša, kad vokiečių vyriausis komandotojas pranešė vokiečių komandotojams rytiniame fronte, kad yra išleistas stropus užgynimas perduoti ginklus bei karišką medžiagą bolševikams. Rytinio fronto komandotojams pranešta, kad toks elgimasis, kaip perdavimas ginklų, yra sulaužymas taikos sutarties ir gali kilti nemalonių pasekmių, kaip tai atnaujinimas karės.

Pusiau-oficiališkas vokiečių laikraštis North German Gazette praneša, kad vokiečių kareiviai ir ant toliaus pasilikus Lietuvoje ir laikys Vilnių savo rankose.

Tuo likusi nuspręsta konferencijoj tarp vokiečių valdžios ir vadų Lietuvos valdžios, kad sulaukyti bolševikų pirmynžangą.

WILSONAS REMIA ANGLIJOS JURIŲ REIKALAVIMĄ.

Paryžius, gruodžio 30 d. — Premieras Clemenceau, kalbėdamas vakar vakare atstovų bute pasakė aiškiai, kad yra jo miris remti Angliją taikos derybose kaslink klausimo liuosybės jurių ir jis užreikšė, kad jo toks elgimas yra užgirtas Prezidento Wilsono. Premieras Clemenceau pasakė:

„Premieras Lloyd George man vieną dieną: „Jūs turite pripažinti, kad be Anglijos laivyno jūs nebutumėte galėję testuoti karę. Aš atsakiau užtvirtinanciai. Tada Anglijos premieras paklausė mane: ar aš esu prisirengęs daryti kokį nors pasipriešinimą Anglijos idėjoms apie liuosybę jurių. Aš atkariau negatyviškai. Kaslink klausimo

simo Prezidentas Wilsonas pasakė man:

„Aš užgirių ką jūs pasakėte. Ką aš turiu pasiūlyti talkininkų valdžioms nepermainys jokių būdu jūsų atsakymo premieriui Lloyd George.“

Amerikos taikos delegacija nedarys jokių išvadų šiandien iš premiero Clemenceau kalbos.

PASEKMES ANGLIJOS RINKIMŲ.

Londonas, gruodžio 30 d. — Premieras Lloyd George ir koalicijinė valdžia laimėjo rinkimus didesnę pergalę negu buvo tikėtasi. Ne tik H. H. Asquith, buvęs premieras, liko sumuštas rinkimuose, bet ir jo pasekėjai gavo vietų parlamente tikrai trisdešimt septynias.

Manoma, kad H. H. Asquith gaus naują vietą parlamente, nes tikimasi, kad vienas iš jo pasekėjų rezignuos ir užleis jam savo vietą.

Galutinės pasekmės rinkimų: koalicijinių unionistų 334; koalicijinių liberalų 127; koalicijinių darbininkų (laborites) 10; unionistų 46; Asquith'o liberalų 37; darbininkų (laborites) 65; nacionalistų partijos 2; neprisigulmingų 5; socialistų 1; Sinn Feinerių 73; airių nacionalistų 7.

Visi koalicijiniai ir unionistai ir nacionalistų partijos, galima tikrai priskirti prie remėjų premiero Lloyd George. Vienatinė opozicija bus sudaryta iš Asquith'o liberalų, darbininkų (laborites) ir neprisigulmingų.

DEPARTUOS INTERNUOTUS PRIEŠUS.

Washingtonas, gruodžio 30 d. — Greitu laiku departamentas Justicijos mano rekomenduoti kongresui, kad beveik visi priešai piliečiai, kurie yra dabar internuoti Suvienytose Valstijose, būtų deportuoti. Speciališka įstatymavystė bus reikalinga dėl deportacijos ir šiandien likusi sužinota, kad Justicijos departamentas reikalauja, kad būtų išleistas tam tikras įstatymas, kuris už-

Atbudavojimo metai

gintų jiems įvažiuoti šion šalį.

Nekurie iš internuotų priešų, piliečių nėra priskaityti prie pavojingų priešų ir jie nebus deportuoti.

Atsargus tyrinėjimai rekordų parodo, kad didesnė dalis internuotų yra pavojingi šalies gerovei ir jie jokių būdu negali pasilikti šioje šalyje.

Justicijos departamentas nėra pranešęs kiek iš viso priešų piliečių yra internuoti šioje šalyje, bet spėjama, kad jų skaitlis yra tarp 3,000 ir 4,000. Daugumas ir jų yra vokiečiai ir keletas moterų.

Apie pusę iš jų aktyviai tarnavo kaip vokiški agentai Suvienytose Valstijose, gaudami prisakymus tiesiog nuo Vokietijos valdžios, arba jos atstovų. Tarp jų yra žinomų propagandistų ir žmonių turtingų, kurie per ilgus metus gyvena Suvienytose Valstijose ir turi savo šeimynas.

RUSAI PAEMĖ PERM.

Paryžius, gruodžio 30 d. — M. Pichon, Prancūzijos užrubežinių reikalų ministeris, pranešė atstovų bute, kad ištikimi rusų kareiviai paėmė nuo bolševikų miestą Perm, suimdami 18,000 nelaisvių.

VISI NEPRIGULMINGIEJI REZIGNAVO.

Amsterdamas, gruodžio 30 d. — Neprisigulmingų socialistų valdininkai Prūsijos valdžioje, sekdami savo vadų pėdomis, rezignavo iš savo vietų, sulęžinę iš Berlio į laikraštį Handelsblad.

JUREIVIAI REMS VALDŽIA.

Amsterdamas, gruodžio 29 d. — Vokiškos admiraltijos jureivių Taryba ir generališkas štabas išleido deklaraciją, kurioje praneša, kad jie bus ištikimi valdžiai dabartiniuose sunkiuose laikuose, kokius Vokietija pergyvena.

PRANEŠIMAS.

„Paminėjimui Naujų Metų šventės, o taipgi suteikimui laikraščio darbininkams atsilaisvinti, Naujų metų dienoj dienraštis neišeis.“

„LIETUVOS“ ADMINISTRACIJA.

WILSONAS UŽ DIDELĘ SĄJUNGĄ.

Manchester, Anglija, gruodžio 30 d. — Prezidentas Wilsonas, kalbėdamas šiandien Manchesteryje Laisvos Prekybos salėje, pasakė:

„Amerika nėra užinteresuota Europos politikomis, bet ji yra užinteresuota sąjungoje teisybės tarp Amerikos ir Europos. Amerika nėra užinteresuota taika Europos, bet ji yra užinteresuota taika viso pasaulio.“

„Jeigu ateitis neturi dėl mūsų nieko daugiau, kaip tik naują pasiryžimą palaikyti pasaulio lygsvarumą su pagalba spėkų, Suvienytos Valstijos nedalyvaus jame todėl, kad jos niekada neprisidės prie sąjungos spėkų, kurioje nebusime mes visi sąjungoje.“

„Buvo jausmas širdingo broliškumo ir draugiškumo tarp Amerikos ir Anglijos, kurie pastumdami žmones duoti daugiau, negu nuo jų buvo reikalaujama.“

„Sąjunga ineigų, ant kurių kėsina valdžios pasaulio, subyrėjo, nes ineigos niekada nesuriša žmonių, bet atskiria. Bendras pasišventimas prie teisybės yra vienatinis dalykas, kuris gali suvienyti žmones.“

„Mes neklausome mandato partijai bei politikos, nes klausome mandato humaniškumo. Jeigu pasaulis turi pasilikti draugų, turi būti sutverta tvirta metoda konferencijos taip, kad nesmagumus galima būtų

tuojaus prašalinti, pakol jie yra mazi ir jiems nepavolyti augti. Aš trokštu, kad mes galėtumėm, už visą pasaulį, ineiti lygon ir sutartin ir pasivadinti save draugais žmonių.“

Toliau Prezidentas pasakė, kad jis nėra pilnai užtikrintas, kad individuališkai paragrafai sutarties nebus visiems užganėdinančiais.

AR WILSONAS IR FRANCUZIJOS PREMIERAS SUTINKA?

Ką Prezidentas Wilsonas sako apie lygsvarą spėkų:

„Jeigu ateitis neturi dėl mūsų nieko daugiau, kaip tik naują pasiryžimą palaikyti pasaulio lygsvarumą su pagalba spėkų, Suvienytos Valstijos nedalyvaus jame todėl, kad jos niekada neprisidės prie sąjungos spėkų, kurioje nebusime mes visi sąjungoje.“

Ką Prancūzijos premieras sako:

„Yra sena sistema sąjungų, kuri vadinasi lygsvara spėkų. Ši sistema sąjungų, nuo kurios aš neatsisakau, bus mano vedėju Taikos Konferencijoj, jeigu jūs patikėjimas pasiūly mane tenai.“

YANKIŲ TRANSPORTAS ANT AKMENŲ.

Londonas, gruodžio 30 d. — Amerikos transportinis laivas Tenadores, kuris apledo New Yorką gruodžio 18 d. ir plaukė Brestan, užsoko ant akmenų netoli salos d'Yen subatoje. Žinios praneša, kad igula laivo yra išgelbėta.

WILSONAS SUGRĮŽ VASARIO 10 D.

Paryžius, gruodžio 30 d. — Dabartiniai atsitikimai parodo, kad Prezidentas Wilsonas apsisprendė Europą ir iškelti atgal į Suvienytas Valstijas vasario 10 dieną.

Laimingų Naujų 1919 metų visiems „Lietuvos“ Dienraščio Darbininkams, Bendradarbiams ir skaitytojams!

Velija
„Lietuvos“ Redakcija
ir Administracija.

NAUJA VALDŽIA BERLINE.

Kopenhagenas, gruodžio 30 d. — Žinios iš Berlio apraiko Kopenhagene praneša, kad Darbininkų ir Kareivių Centrališka Taryba paskyrė Herr Moske, Kielo gubernatorių; Herr Loebe, redaktorių laikraščio Breslau Volkswacht ir Herr Wissel, narį reichstago kabineto nariais valdžioje užimti vietas užrubežinių reikalų ministerio Haase, ministerio sociališkos politikos Barth ir ministerį demobilizacijos Dittmann, kurie rezignavo su batoje.

Naujas kabinetas laikė savo pirmą posėdį nedėlioje, ant kurio buvo nutarta, kad Philipp Scheidemann užims sekretoriaus vietą užrubežinių reikalų ministerijoj, Herr Moske bus vadu militarisko departamento ir Herr Wissel bus ministru sociališkos politikos.

Jokių betvarkių Berline nebuvo iškėlę iki nedėlios po piet. Didžiausios demonstracijos buvo surengtos nedėlioje visomis partijomis. Neprisigulmingi socialistai ir spartakai surengė didelę demonstraciją pagerbinimui užmuštų utarninko mušiuose.

STREIKIERIAI MUŠASI SU KAREIVIAIS.

Amsterdamas, gruodžio 30 d. — Žinios, apraiko šio praneša, kad Dusseldorfo kasyklų darbininkai, kurie dar streikuoja, mušėsi su kareiviais, kurie saugoja kasyklas. Keletas ypatų likosi užmušta ir sužeista, bet ant gaisro kareiviams pasisekė apsupinti streikičius ir suareštuoti juos.

GAISRAS KONSTANTINO- POLIJE.

Londonas, gruodžio 30 d. — Žinios iš Atėnų praneša, kad Konstantinopolyje kilo dideli gaisrai įvairiose dalyse miestoj, Parmakkapolo, Aukšiniame Rage ir Kadī Kessi. Pranešama, kad turkų atstovų butas likosi paleistas, todėl, kad jis buvo priešingas Jaunatūrių atstovams.

ARCHANGELSKO KAREIVIAI PAVOJUJE.

Washingtonas, gruodžio 30 d. — Senatorius Townsend iš Michigan valstijos, republikonas, kritikavo valdžią, kad ji užlaiko žinias apie savo politiką kaslink Rusijos ir skaitė telegramą nuo Michigano valstijos prisirengimo board, kuriuoje pranešama, kad boardui likosi pranešta, kad talkininkų kariumenė Archangelsko fronte pražudė daug kareivių ir grėsia jai pavojus būti visiškai sunaikinta, jeigu nebus sustiprinta. Senatorius Townsend pranešė, kad jis aplaikė šimtus užklausimų nuo Michigano valstijos šeimynų, kurių tukstančiai narių-kareivių randašį šiaurinėj Rusijoj.

BILIJONAS RUBLIŲ LAUKIA.

Washingtonas, gruodžio 30 d. — Vienas bilijonas rublių popieriniai pinigais, kurie buvo atspausdinti šioje šalyje ir pasiūti Rusijon ant Amerikos laivo yra sulaukys Vladivostoke, kur laukia nuosprendžio Japonijos, Anglijos, Prancūzijos ir Suvienytų Valstijų valdžijų, kas su jais daryti. Šie pinigai buvo užsakę Rusijos bankų nekuris laikas tam atgal, bet greitai persimainymai Rusijos valdžioje, sulaukė šiuos pinigus ir dabar nežinia kas su jais reikia daryti.

Omsko valdžia, kuriai labai reikalingi pinigai, prašė, kad šie pinigai būtų perduoti jai.

KOLCHAK APGALI BOLŠEVIKUS.

Vladivostokas, gruodžio 26 (suvėlinta). — Bolševikai įvairiose dalyse trans-Sibiro geležinkelio pradėjo išnaujo smarkiai veikti, matyti, su tikslu, kad nuvertus admiralą Kolchak, diktatorių Omsko. Chitoje, Irkutske, Omske ir Krasnojarske kilo sumišimai, bet likosi apgalėti Kolchako kareiviai, kurių dauguma pasiūlė ištikimais, nors nekuri prisidėjo prie bolševikų.

NEPAMIRŠKIT!

Rytoj Naujų Metų dienoj, 3 v. po pietų Milžiniskasis visų Chicago Lietuvių mass-mitin gas Seventh Regiment Armory svetainėj.

Skaitykit vietinėse žiniuose.

Ateikit visi, visi, visi!!!

Bravorai—džiovinimo dirbtuvės.

Užsidarius bravorams, vienas po kitam pasipylė sumanymai ir planai, ką vertėtų daryti su tais namais ir prietaisais, kurie buvo naudojami išdirbimui alaus.

Vienas iš tų sumanymų planų, tilpęs New Yorko laikraštyje "The Sun," pataria bravorams paversti į dirbtuves džiovinimui įvairių produktų. Su svarbesnėmis vietomis to straipsnio užmąymo supažindinsime ir mūsų skaitytojus.

Džiovinimas kai kurių daiktų, ypač vaisių, yra madoje visose šalyse; kitur turi tam reikalui visą eilę dirbtuvių, ir gan didelių. Bet džiovinimas, platesnėje skalėje, įvairių produktų yra vartojamas tik Šveicarijoje.

Sudžiointi galima labai daug įvairių produktų. Pavyzdžiui, Amerikoje, laike karės džiovinimo paprastą karvių pieną. Tam tikru procesu ištraukia iš pieno visas vandeningas dalis, o maistingos pieno dalis lengvai buva paverstos į sūrį medžiagą. Reikalingai prisiėjęs, ta sausa medžiaga sumaišoma su vandeniu ir pasidaro beveik tos pačios vertės karvės pienas.

Išdirbimui alaus kasmet buvo sunaudojama 3,100,000 tonų anglių. Sulyg išskaitliavimo, tomis anglimis galima su-

džiovinoti virš 6 milijonų tonų žalių produktų. Be to, Suvienytose Valstijose yra į 2,500 įvairių džiovinimui apynių; tos įvairios, be abejonės, gali daug prigelti, taip sakant, pradiniam produktų apdžiovinimui.

Džiovinimas produktų turi keleriopą svarbą. Viena, tas išgelbsti produktus nuo sugedimo, taigi ir, dažnai, nuo beverčio produktų sunaudojimo, arba išmetimo. Antra, turint daugiau produktų vienais metais sudžiovinę, aklima juos užlaikyti tolimesniam laikui ir apsaugoti ateityje nuo storkos produktų. Trečia, džiovininti produktai nesulyginami, lengviau pergabenami į pereinamąją vietą.

Gražių pavyzdžių, kad džiovinimus produktus galima užlaikyti ir ilgą laikui, yra ir sekantis atsitikimas.

Pas tulą pirkli, užsibaigus karvių kari, t.y. 1902 m., liko 30,000 svarų džiovinusių produktų. Jis kreipėsi, siūlindamas savo džiovinimus produktus, į įvairius kraštus, bet niekur nesurado pirklių savo prekėms. Prityrusis pirklys dėl to vienok nenuliudo. Jis supakavo savo prekes į statines ir laukė progos, kada galėsias jas parduoti. Praslinkus penkiolikai metų, t.y. laike dabartinės karės, jis pardavė savo prekes, džiovinimus

produktus, Anglijos valdžiai. Produktai pasirodė puikiausiam stovyje, tartum jie būtų buvę sudžiovinę vos kelios dienos atgal.

Pergabenime, džiovinant produktus irgi būtų didelis palengvinimas. Pavyzdžiui, Kalifornijos dažnai yra gabenami į rytus įvairūs daržovių daigai. Kad atgabentus juos sveikais į rytus, prie 50 svarų daigų sunaudojama 100 svarų ledo. Vien tik už pervežimą 150 sv. iš San Francisco į New Yorką reikia mokėti \$18.00. Bet sudžiovinus tuos daigus, pasidarytų pūdelis 3-jų svarų sunkumo, kurio persiuntimas per "parcel post" iš San Francisco į New Yorką atsieitų vos 36c. Gi vertė tinkamu būdu sudžiovinusių daigų pasilieka beveik ta pati.

Šie pora pavyzdžių yra geru pavyzdžiu, kokia išeiti didelė nauda, jei dalis produktų būtų sudžiovinama. Gi tą lengvai padaryti galima, panaudojant buvusius bravorus. Tas vienas jau liudija, jog udarymas bravorų ne tik nebūtų nelaimė tukstančiams darbininkų, juose dirbusių — kaip apie tai šaukia bravorų šalininkai, — bet dar daug prisidėtų prie papiginimo ir pagerinimo žmonių maisto.

Pradžioje kiekvienų metų daugelis "atsikrato" nuo "blogų papročių," vienok, praslinkus tūlų laikui, ir vėl "susidraugaujama."

Ivairios žinios

ERZBERGERIS PERSERGSTI VOKIEČIUS.

Berlinas, gruodžio 30 d. — Mathias Erzberger, kalbėdamas šiandien čionai pasakė, kad klausimas apie atlyginimą ilkos užbaigtas tarp Vokietijos ir Suvienytų Valstijų ir taktininkų ir vokiečių delegatų pasirašė taikos sutartį su išlyga, kad būtų aprašytas atlyginimas. Karės nuostolius ir karės išlaidas kiekviena tauta turi padengti pati per save, nebent yra aiškiai pažymėta ant notų, kuriomis buvo persimainyta.

Vokietija buvo priversta apiešti distriktus, kuriuos ji lai-

kė užėmus Francuzijoj ir Belgijoj ir užmokėti visus nuostolius civiliams gyventojams, kuriuos jie nukentėjo.

SIUNČIA PINIGUS KAI REIVIAM.

New Yorkas, gruodžio 30 d. — Du milijonai doliarų asignuota užmokėti Amerikos kareiviams Francuzijoj vakar likosi pervežti iš valstijinio izdo ir sudėti ant laivo Levianth, kuris rytoj išplaukia Francuzijon.

VOKIEČIAI "NEUTRALISKI."

Bazel, gruodžio 30 d. — Lenkų ministerija kreipėsi prie Vokietijos valdžios prašydama, kad ji suteiktų len-

kams ginklų ir amunicijos, suukiais lenkai galėtų kariauti prieš bolševikus, bet Vokietijos valdžia atsakė, kad ji negalinti to išpildyti, nes tas būtų peržengimas neutrališkumo, kokio vokiečiai prisilaiko kaslink bolševikų, sulyg žinių, aplaikytų Bazelyje.

SIN FEINERIAI SUNAIKINA PAMINKLĄ.

Cork, gruodžio 30 d. — Sinn Feineriai subatos naktį po to, kaip likosi paskelbta pasekmės rinkimų, išsprogdino paminklą, kuris buvo pastatytas pagerbimui kareivių, kurie dalyvavo Boerų karėje Pietinėje Afrikoje.

Reikalingas Bučeris

Pastovus darbas geram vyrui. Gera alga. Unijos darbo valandos. Atsišaukite 1212 Washington St., Gary, Indiana, Telephone 1827.

Chicago Clothing Co.

A. Martinkus, Savininkas

Naujausios mados vyrų ir vaikų drapanos, skrybėlės ir čėverykai.

1922-26 S. Halsted St., Chicago. Telephone Canal 3561

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtono randame sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tūtas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda kariūnėms, arba laikais registracijos, savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tankiau-čiai tokių ir nepadaudame. Lietuviai privalo savo pravardes laik užsiregistravimo, arba jau ir kariūnėms, paduoti vieton "ski" — "skas," vieton "wicz" — "vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz" — "Jacevicius." Tuomet bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 27 d. 1918.

Felix J. Washakas, iš Chicago, 3140 Lowe ave. — užmuštas mušyje.

William Lakevich, iš Chicago, 1347 West 14th St. — sunkiai sužeistas.

Stanley Smilgius, iš East St. Louis, Ill. — sunkiai sužeistas.

SKAITYKITE

IR

PLATINKIT

"LIETUVĄ."

Savaitrascio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojai, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusi. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojai, apsimoket už ištikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tamstos, skaitytojai, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmoketą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lietuvos" siuntinėjimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepmo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo ištikimą artimą dienraštį "Lietuvą". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės darlininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVĄ."

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00

„ Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei metų - - 3.00

In Kanada Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

Šią kuponą išpildyk, nukirpk ir draug su Money Ordariu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siūnciu Tamistoms \$... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravardė

Stubos numeris Gatvė

(arba box)

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Pr. Mašiotas

MOKSLO PASAKOS.

ŠEŠTOJI PAMOKA.

Kartą, grįždamas išsimaudęs, mokytojas užsuko su vaikais į kalvę. Kalvė rado betraukiančią ant ratų įkaitintą ratlankį.

Vaikai domėjosi, kam ratlankį prieš traukiant taip įkaitina. Kalvis striukai pasakė, esą lengviau užtraukti ir geriau suveržias, ir toliau šniuokstodamas dirbo savo darbą. Vaikai, matyti, ne visai gerai suprato, ką jiems kalvis pasakė. Mokytojas tai pastebėjo ir pasiūlė tą drąlyką paaiskinti, tik kitą perpietę, nes turįs tam reikalingi šį tą ir pasirūpinti.

Vaikams buvo ne pirmiena, kad mokytojas ne viską tuojau dėsto, ko jie paklausia, ir sutiko laukti iki rytojaus. Ir grįždami jau apie ką kita kalbėjosi, apie ratlankį tarytum pamiršę.

Mokytojas namieje tuojau pasijieško storo drato, susilenkė lankelį kaip tik tokio didumo, kad ketinis (špyžinis) svarstyklų svaras kaip galėtų pro tą lankelį išlįsti. Be to, surado stiklinį vamzdelį, butelį ir kamštį tam buteliui užkimšti. Kamštį išgrežė ir įstatė į jį stiklinį vamzdelį. Parengęs tą viską, pažūrė į kabantį sienoje termometrą, tarė sau:

— Šių daiktų pakaks visai perpietė. Kad viską išdėdysiu tiems vaikams įmanomai...

Ir, suplojęs delnu į delną, nuėjo prie knygų.

Kitą dieną vaikai iš visų pusių tekini subėgo pas mokytoją. Mokytojas, padavęs Kaziukui dratinį lankelį ir svarą, liepė pabandyti, ar svaras telpa į lankelį (žiūr. pieš. No. 5) Pabandyti.

— Tai termometras! — atsiliėpė Petrukas.

— Taip, tai termometras, — patvirtino mokytojas. — Pačiame vamzdyje gyvojo sidabro labai maza, visos kitos štai čionai, apačioje, platumoje, šitame štai cibulėlyje. Tą cibulėlį aš nuleisiu į šiltą vandenį, o jūs žiūrėkit, kaip kils gyvasis sidabras vamzdyje.

— Taip, ir padarė.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, kaip skubina lipa aukštyn! — susuko Kaziukas.

Gyvasis sidabras, išpuręs nuo šilumos, negalėjo tilpti vamzdelio platumoje ir kėlė vamzdeliui vis aukštyn ir aukštyn.

Išėjus termometrą iš šilto vandens, gyvojo sidabro stiebelis ėmė palengva leistis žemyn, grimsti į vamzdelio platumą.

— Taigi matot, vaikai, — tarė mokytojas, — tas gyvasis sidabras labai jautrus: kiek pašildytas purpsta, atvėsęs tarytum eina tirštyn, traukiasi į krūvą. Todėl termometras rodo mums, kada šilčiau ir kada šalčiau. Kad geriau būtų suvokti, kiek kada šalčiau ar kiek kada šilumos, šalia vamzdelio su gyvuojančiu sidabru ant lentelės užrėžia daug brukšnelių, tokio pat atokumo nuo vienos kito, ir prie jų stato tam tikrus numerius. Tuos numerius, štai kaip stato: kai sniegas tįpsta, tai sako — nėra nei šilta nei šalta. Tam įstato termometrą į tirpstantį sniegą ir, kur sustoja paskutiniai gyvojo sidabro stiebelio viršūnėlė, tenai stato o. Paskui tą patį termometrą stato į verdantį vandenį ir, kur stiebelio viršūnėlė sustoja, užrašo 80. Visą tą tarpą nuo o ligi 80 padalina į 80 dalių ir pažymi tas dalis numeriais. Taip pat, tuo pat atokumu, pažymimos stiebelio dalelės ir žemiau o.

Kai taip padaryta, termometras jau tinka šilumai ir šalčiui rodyti. Taigi, kai stiebelio viršūnėlė sustoja aukščiau o, sakysim ties brukšneliu, kur užrašyta 20. Sako — esą 20 laipsnių šilumos; kai stiebelio viršūnėlė sustoja ties 5 žemiau o, sako — esą 5 laipsniai šalčio.

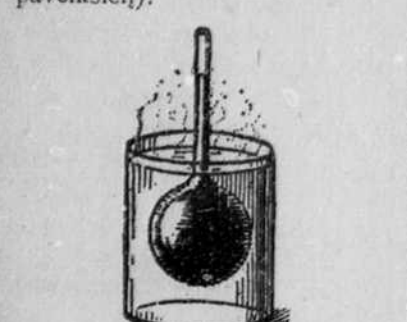
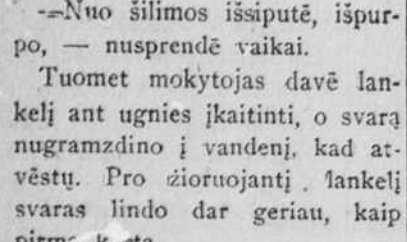
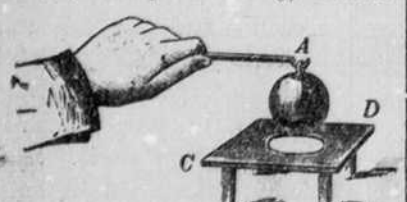
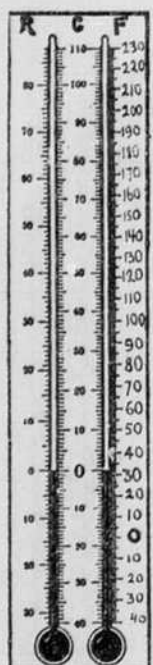
— Šitą štai termometrą, — kalbėjo toliau mokytojas, — aš pakabinu čionai sienoje, galėsit žiūrėti kasdien, kada kiek šilumos.

— Gerai, gerai, subruzdėjo vaikai.

— Žinosim, kada iš ryto rudinėlis vilktis, kada trinyčiai, — džiaugėsi Kaziukas.

— O aš žiūrėsiu, kiek laipsnių, kai karvės gyliuoja, — prajuokino visus druckis.

Atsiminę savo pareigas, vaikai, nulenkę mokytojų kepurės, pranyko, kaip gyvasis sidabras. (Bus daugiau)

Svaiginamieji gėrimai iš vaisių ir Uogų Vynas Lietuvoje.

Vienu opioju klausimu, kuris reiks spręsti Lietuvoje, bus svaiginamųjų gėrimų pardavimas ir nustatymas reglamentacijų jų išdirbimui.

Žinoma, labai būtų malonu ir tautai naudinga, jeigu būtų galima susilaikyti visai nuo vartojimo. Bet gyvenimo prielaidos rodo, kad nesama kelių, žengiant kuriais galima būtų visai išvengti to žmonių botago.

Rusai, pilnai sukoncentravę sumonopolizavę savo valdžios rankose svaiginamųjų gėrimų pardavimą ir įvykinę gyvenime kuoplačiausią kontrolę spirito ir vyno išdirbimo, — vienu griežtu įsakymu, artinant didelią Europos kare, del žinomų priežasčių panaikino visą spirito ir degtinės monopoliją ir galutinai uždraudė jų pardavimą. Taip pat buvo uždraustas pardavimas alaus ir vyno. Ir kur dar buvo neuždrausta valdžios, ten tą padarė vietinė valdžia bei miestų savivaldybės. Uždraudus gėrimų pardavimą, išdirbimas jų irgi visai sustojo.

Visuomenė, spauda, rimti mokslo ir visuomenės darbininkai karštai sveikino šį nepaprastą valdžios žygį, buvo įsitikinę, kad nuo šių laikų Rusija galutinai laisvės ne tik girtuokliavimui, pilna to žodžio prasme, bet ir absoliučiai spirity vartojimui. Rodėsi, kad iš tikrųjų tas galės įvykti. Pirmu laiku maž daug taip ir buvo. Bet tolimesnis gyvenimas parodė visai ką kita.

Pardavimas denaturato žymiai pakilo, skaičius receptų „spirito ligonių“ žymiai padidėjo. Prasidėjo įieškojimas ir vartojimas įvairių surogatų, ypač darbininkų tarpe. Susidarė ypatinga slapta prekyba. Smarkiausia valdžios kova su šiais apsiereikimais mažai ką gelbėjo. Netrukus sodrusis griebiasi paprasčiausio išdirbimo degtinės surogatų. Plačiai išsiplėtė „braška“, o netrukus pasirodė ir miniaturų primityvūs degtinės „bravorai“. Valdžios represijos mažai ką gelbėjo. Sukilus revoliucijai ir išgavus laisvę, ši „pramonė“ dar plačiau prazydo. Dabartiniame laike Sibire beveik nėra kaimo, kuriam nebūtų varoma degtinė. Kaikuriuose vietose tuo užsiima kiekvienas kiemas.

Tokiu būdu girtuokliavimas, neveizint griežtos su ja kovos, vargu ar sumažėjo. Bet blogos jo pusės, galima, rados, be abejonės spėti, padidėjo.

Išdirbtas produktas daug pavojingesnis sveikatai, negu buvusi degtinė, nes nuo jo visai neatsikiriama pavojo spirito sveikatai kitos rūšys (propilo, izoamilo, butilo etc.). Seniau gerdavo suaugusieji, dabar, varant samangiai atskirose šeimynose, geria ir nepilnamiečiai. Patsai faktas tokio plataus išdirbimo naminiu būdu jau demoralizuoja jauną kartą.

Seniaus žymi dalis spirito bei degtinės buvo varoma iš bulvių. Dabar gi visa „samonka“ varoma iš rugių, kviečių ir kitų javų ir tik atskiruose atsitikimuose, pradedant vartyti iš bulvių. Grūdai suvartojami, sulgytinus su gaminiu dideliame mastabe, neproduktingai. Jeigu seniasis iš pado grūdų išdavo kibiras spirito 95 nuos., tai dabar gaunama 1/2—3/4 kibiro 30—

40 nuos., tris-penkis sykius mažiau. Aišku, kaip tai skaudu šalies ūkiui. Toksai neracionalus grūdų suvartojimas žymiai prisidėjo prie maitinimo krizio ir yra viena svarbiausių jo priežasčių.

Jeigu dar atsiminti, kad valstybė nustojo biudžeto didelės sumos įplaukų, tai visai aišku darosi, kodėl dabar rimtai išrodinėja reikalingumą atnaujinti degtinės pardavimą.

Nurodžius nenusisėkusį Rusijos bandymą panaikinti visai girtuokliavimą ir net absoliučiai uždrausti svaigalų vartojimą, galima matyti, kad beveik tokie pat vaisiai būtų panašaus eksperimento ir Lietuvoje, kuomet girtuokliavimas gana plačiai buvo įsigalėjęs, nors mažiau negu Rusijoje. Buvo žinoma fakto slapto degtinės vartymo ten, dar tuose laikuose, kada buvo valdžios monopolija.

Aiškūs dalykas, kad užgydus visai pardavimą bei išdirbimą degtinės, Lietuvoje prazys slapta jos fabrikacija. Todėl reikia statyti kiausimą ne apie griežto panaikinimo svaigalų gėrimo bei jų išdirbimo, bet apie tai, kad jis sutvarkytų taip, kad gėrimas būtų mažesnis, o vaisiai jo kaip galima mažesnis žalingi liaudies sveikatai. Tinkamas sutvarkymas turėtų kelti ir šalies ūkio pramonę.

Šiais tikslais prekyba mažesnis kenksmingais gėrimais turėtų būti visai laisva, žalin-gais gi monopolizuota ir paduodama paaugštintomis kainomis (tiek, žinoma, kad ne išsiplatinę platus kontrabandos gabenimas jų iš užsienių). Alus bei vynas turėtų būti parduodami laisvai. Kontroluoti jų kokybes turėtų būti įsteigta centralinė laboratorija, kuri kartais darytų analizus idant nebūtų leidžiamas turgum nesveikas, falsifikuotas produktas. Tokios laboratorijos yra įsteigtos dideliuose miestuose užsieniuose kontroliuoti kokybę pieno produktams ir duoda puikų vaisių.

Palikdamas degtinės bei spirito prekybą plačiau ir rimčiau išgyvendinti mūsų šalies tyrėjams, ypač gydytojams, aš norėčiau atkreipti akį, kaip į būdą sumažinti degtinės vartojimui, į išdirbimą Lietuvoje vaisių ir uogų vyno. Ši ūkio sritis Lietuvoje beveik nežinoma. Buvo, tiesa, atskiri atsitikimai dirbimo šio vyno Biržų apylinkėse, bet tik savo šeimynos reikalam, o ne pramonės tikslams. Tuo tarpu, vynas, išdirbamas iš uogų ir vaisių gali pasiekti augšto laipsnio ir konkuruoti su natūraliu vynu, išdirbamu iš vynuogių. Rūšis jo gali būti labai įvairios, panašios į tokias pat rūšis tikro vyno. Gal būtų išdirbamas visai sveikas, gardus gėrimas.

Francuzijoje, kuri iš senovės puikuoja esanti garsoji vynu dirbėja, vaisių bei uogų vyno išdirbimas žymiai pralėkė išdirbimą jų iš vynuogiuose, pasiekus 160 milijonų kibirų kasmet, tai yra daugiau negu 3 kibirai kiekvienam gyventojui. Vokietijoje kasmet išdirbdavo ir pastaruoju laiku turgus skaito į dešimtimis milijonų kibirais.

Lietuvoje ši pramonė irgi gali išsiplėtoti, užpildyti ne tik savo vidurinį turgų, bet gali būti gabenama užsienin ir kai po tokia būtų vienu svarbesniųjų šaltinių palaikymui mūsų valstybinio balanso.

Lietuvoje jau dabar esama daugybė sodnų, bet jie silpnai eksploatuojami ypač tie, kurie toli nuo stočių bei didelių miestų. Tokie sodnai kaip tik tinkami tiksliam vyno išdirbimui.

Klimatas Lietuvos labai tinkamas tolimesniai sodnų (obelių, kriaušių, slyvų, vyšnių) plėtojimui, bei uogų (žemuogių, braškių, serbentų, agrastų, aviečių) kultūrai. O tie kaip tik ir tinka pavieniu ir mišinyje įvairių rūšių vynu.

Skonis vyno pareina ant daugumo cukraus, rugščių ir ekstraktinės medžiagos vaisių bei uogų suloje.

Sąstata įvairių vaisių ir uogų sulos:

	% Rukšties			% Cukraus.		
	Mažiausia.	Vidutiniska.	Daugiausia.	Mažiausia.	Vidutiniska.	Daugiausia.
Vynuogių	0.6	0.8	1.2	12.0	17.0	26.0
Obuolių	0.3	0.8	1.8	5.1	12.5	24.0
Slyvų	0.4	0.8	1.6	6.1	14.7	20.0
Vengerių	0.7	0.9	1.0	6.8	11.6	12.9
Vyšnių	0.3	0.8	1.3	7.3	13.5	16.9
Agrastų	0.8	1.7	2.1	5.1	6.1	8.3
Serbentų	1.8	2.9	4.8	4.5	8.3	12.9
Mėlynių	1.0	1.1	1.2	4.4	6.3	7.8
Aviečių	1.0	1.5	2.0	2.8	5.3	8.5
Kriaušių	1.0	0.3	0.9	9.3	10.5	15.5

Atsižvelgę į šią lentelę matome, kad nuoš. cukraus rugšties suloje kai kurių vaisių (obuolių) beveik visai nesisiskiria nuo vynuogių. Ekstraktinės medžiagos vaisių ir uogų suloje beveik visados esti daugiaus, negu vynuogėse. Todėl kartais galima vartoti vaisių sula be jokių išmainymų. Dažniausiai gi nuosimis rugšties ir cukraus reguliuojamas, pridėdamas vandens ir cukraus.

Išdirbimas vyno gali būti varomas atskiruose ūkiuose,

neriekalauja brangių įtaisų, mašinų. Reikalinga tik šiek-tiek specialių žinių ir patyrimo.

Vaisinis ir uoginis vynas tinkamai padarytas ir išlaikytas beveik visai nesisiskiria nuo vynuogių vyno, įgyja puikų aromatą ir spalvą.

Pridėdam vieną bei kitą daly vandens ir tokiu būdu reguliuojant nuoš. rugšties suloje, pridėdam didesnę ar mažesnę nuosimtį cukraus ir tinkamai parengiant vaisių bei uogų rūšį arba sustačius mišinį, visiškai galima padaryti kokios norima rūšies bei stiprumo vynas.

Geram šios pramonės išplėtojimui Lietuvoje reikalingų žinių teikimui reikalinga parengti eilę specialistų-instruktorių, atidaryti keletas pavyzdinių ūkių vaisių vyno išdirbimo, įsteigti laboratoriją kul-

DABAR ATĖJO VALANDA IŠBANDYMO.

Dabar atėjo valanda išbandymo, per pastaruosius tris mėnesius pasirodė, jog Trinerio American Elixir of Bitter Wine (Trinerio Kartusis Vynas) daugiausiai vartojamas Suvenytose Valstijose ir Kanadoje. Didelis reikalavimas šių gyduolių dar 1913 m. buvo negirdėtas. Kodėl? Todėl, kad šios gyduolės išvalo vidurius, kaip reikia. Jos priduoda viduriams stiprumo dirbti normaliai, be skausmo ir be atskartojimų vidurių užkietėjimo. Šis normalis išvalymas vidurių yra ypač šiandien, laiku epidemijos, reikalingas. Todėl atmeskite visas gyduoles „taip-pat geras“ ir reikalaukite Trinerio American Elixir of Bitter Wine. Visose vaistinėse \$10. Jeigu kenčia reumatisiskus skausmus, galvos skaudėjimą, susiukimą, patinimą ir t.t. Trinerio Liniamentas yra gyduole, kuria galima pasitikėti, 35 centai ir 65 centai vaistinėse; per krasą 45 centai ir 75 centai. Mūsų linkime jums Laimingų Naujų Metų. Joseph Triner Company, 1333—1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgars)

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Meis mokiname šį puikų gerai apmokantį amatą į trumpą laiką. Kirpikai yra labai reikalingi. Vitos nepripildytos laukia. Atėik dieną ir vakarą.
Master Cutting School
J. F. Kasnicka
118 N. LaSalle St.

KENOSHA LIETUVIŲ ATYDAI.

Gen. Agentas: P. Beisis, 182 N. Howland Ave. Šiose vietose galima gauti kas vakaras „Lietuvą“:
S. Džiaugis, 462 Jenne St.,
J. Gotautas, 253 Milwaukee
J. Poteliunas, 353 N. Chicago
A. Pelis, 552 Grand Ave.,
St. Jocius, 900 Jenne St.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuvians yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. „Lietuvos“ Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrišti. Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?....
7. Iš kokios vietos paeimate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?
11. Su kokių kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsąkę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit „Lietuvos“ Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrus,
„Lietuva“ Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽĖSTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

PASISKAITYKITE!

Liutas ir Vilkas

Sens liutas, pagavęs savędę čruką. Čia mažas šunytis prie stalo pribėgo. Nuo liuto kšnelį nustvėręs mažiuką. Gardžiai jį suėdė—labai jam pamėgo. Gyvulių karalius dėl šio dalyko, Ant paiko šunelio suvis nesupuko. Regėdams tai vilkas, kad toks lėtas liutas, Dumojo, jog anas suvisai nedrutas. Taip sav padumojęs, neilgai jis truko—Ir liutui ištraukė net pusę čruko. Bet liutis jį sudraskė, jam šitai tarydams: "Apsiriki! mane už silpną laikydams: Šunytis yr' mažas, o tu jau ne vaikas—Kentek dabar už tai, jog senas, o paikas." Vertė P. Arminas.

Votini jau pradėjo drebėti. Tada Derossi suriko:

— Duokite man medalių!
— Taip, taip,—tarė draugai,—tu turi jį inteikti.

Derossi paėmė medalių ir sudraskė jį į gabalėlius.

Tą valandėlę mokytojas grįžo ir toliaus mokino. Aš nenuleidau nuo Votini akių.

Jisai išraudonavo, kaip vėžys, patyloms sugniaužė savo popieri, įsidėjo į burną, sukrantė ir išspjovė pasuolin.

Išeidamas iš mokyklos, eidamas pro Derossi, jisai sumišo ir išmetė savo rašalo sugertuvėlį. Derossi mandagiai pakėlė jį, indėjo jo krepšelin ir padėjo dirželi susegti.

Votini nedrįso jį akir' pakelti.

FRANTI MOTINA.

Vienok Votini nepataisomas. Vakar laike tikybos lekcijos, esant direktoriui, mokytojas paklausė Derossi, ar nemokas jis atmintinai iš skaitymo knygos dviejų eilučių: "Tur aš nežvelgsiu, Tave matau, o Dieve!"

Derossi nežinojo. Votini gi pašoko nuo vietos, sakydamas:

—Aš žinau!

Ir prie to taip nusišypojo, lyg norėdamas Derossi paniektinti. Bet paniekintas jis pats liko, nes nespėjo eilių pasakyti.

Į klasę imbėgo uždususi ir apsnigta Franti motina. Jos plaukai buvo sudraikyti, įnair prieš save stumė sunų, kurį iš mokyklos išvarė. Koks baisus buvo reginys! Nelaimingoji moteriške puolė ant kelių prieš direktorų, rankas laužydama ir melzdama:

— O, pone direktoriau, susimylėkite, priminkite atgal berniukui! Jau trečia diena aš jį slepiu namie, bet, gink, Dieve, jei tėvas sužinotų: jis jį užmušė; pasigailėkite, pone direktoriau, aš nežinau, ką veikti! Vėl jį priminkite mokyklon!

Direktorius mėgino ją išvesti, bet įnair gynėsi, vis prašydama ir verkdama:

— Jei jus žinotumėte, kiek jisai man sielvartos suteikia, jus manęs pasigailėtumėte! Susimylėkite! Turiu vilties, kad jis pasitaisys. Aš jau nebeilgai gyvensiu, pone direktoriau, nebetoj mano mirtis, bet dar gyva buda—ma aš norėčiau jį matyti pasitaisiusiu, nes—verksmas nutraukė jos žodžius,—jis mano sunus, aš su skauduliu širdyje turėsiu numirti; priimkite jį pone direktoriau. Priimkite jį, pasigailėdami vargšės moteriškos!—Verkdama įnair užsidengė rankomis veidą.

Franti palenkęs galvą stovėjo. Direktorius jį pasišiurėjo, trūptį pagalvojo, pasikiau tarė:

—Franti, sėskis!

Tada nuraminta moteriškė nuo veido rankas, pradėjo be galo dėkoti, neleidama direktoriui nė žodžio ištarti, ir nuėjo prie durų, murmdama be sąrisio:

—Suneli mano, meldžiu tavęs... Bukite jam nuolaidesni. Ačiū, pone direktoriau, jūs adikote gerą darbą. Tu gerai elgsiesi, suneli? Sudiev, vaikučiai! Sudiev, pone mokytojau, Dovanokite vargšei motinai.

Nuo slenkščio jį dar kartą metė maldaujanti žvėlė, ir sunų ir išėjo, suimdama savo skepetą, kuri žemė vilkosi, išblykusi, susikprojus; mėg girdėjome, kaip įnair ant lipynių kosėjo. Direktorius pasužiūrėjo į Franti, ir klasės tyloje suskambėjo jo žodžiai, taip jausmingai ištarti, kad kiekvienas, juos girdįs, privalo sudrebėti:

—Franti, tu savo motiną užmuši!

Visi atsigrįžo į Franti. Jisai šyptelėjo.

(Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

PITTSBURGH, PA.

Naujienų 289 tilpo korespondencija iš Pittsburgho, kuri nušviečia dalykus netikrojo šviesoj, todėl bus vietoje tarti keletą žodžių tame reikale.

"Naujienų" korespondentas, aprašydamas "Aido" choro ir parapijinio choro koncertus pirmąjį giria antrąjį peikia. Ypač išgria p. Žiuroną, priskaitant jį prie žymių lietuvių muzikų, gi p. Saboniui, parapijinio choro vedėjui, duoda menką kreditą muzikoje. Yra gi atbulai. P. Sabonis suprantas gerai muziką ir turis gerai išlavintą balsą, gi p. Žiuronas, vedėjas aidų choro, muzikoje yra silpnas; balsą turi kiek stipresnį, negu Sabonis, bet mažiau išlavintą. O stiprumas balso dar nesuteikia muziko bei dainininko titulo. Gaidys irgi turi gerą kakarinę, bet jis neprisiškaitomas prie giesmininkų paukščių.

"Naujienų" korespondentas pažymi, kad "Aido" choras yra bepartyvis. Tai būtų smagi naujiena, bet bėda tame, kad ji neteisinga. "Aido" choras iki vėliausių laikų buvo labai partyvis. Aidiečiai giedant Lietuvos himną, net įvairias grimasas moka daryti, by tik pažėmus lietuvių tautinius jausmus. Toki dalykai nesivadina bepartyvais. Teisybė "Aidas" paskutinį koncertą stengėsi parodyti, jog esąs bepartyvis, bet tas dar nėra užtektinu liudijimu. Ar "Aidas" bus bepartyvis, parodys tik ateitis.

Bolševikų konsulis.

PITTSBURGH, PA.

Vienam susirinkime mūsų bolševikai užsiupo ant vieno L. M. D. veikėjo, kodėl jiems neišnuomavo sėdės jų prakalboms. Čia buvęs p. Vainorius, paaiškino jiems, jog Draugija yra nutarusi nenuomoti sėdės prakalboms, jei atrodys, kad tose prakalbose bus, taip sakant, kedenami valdžios darbai, tat, girdi, nieko stebėtino, jei bolševikiškoms prakalboms nesuteikta sėdė. Tada bolševikai, pribėgę prie Vainorio, grumodami, reikalavo nevadinti jų bolševikais, nes jie ne bolševikai.

Smagi tai žinia ir mes tikrai jų nevadinsime bolševikais, jei jie nusimes bolševikų kailį.

Soho bedievis.

FRANKFORT, PA.

Visur lietuviai juda kruta, tat ir mes nenorime kitiems pasiduoti, ir mes pasirįžome pasidaruoti dėl Lietuvos laisvės.

Grudžio 4 d. susirinkime draugystės "Lietuva" buvo pakeltas klausimas ar draugystės rems kovą už Lietuvos nepriegulmybę. Draugystės nariai pasirodė tikrais sunais savo tėvynės ir paaukavo iš draugystės izdo net \$500.00. Pavieniai nariai irgi pasirodė šauniai su aukomis. S. Zupkauskas išmetė

net \$50.00, Al. L. Reikow, \$25.00, daug po \$10.00 ir mažiau.

Beto tapo išrinkti kolektoariai, kad pavaikšiotų po lietuviškas stubas rinkdami aukų. Kolektoariais išrinkta Romanas Dombrasukas ir Alex. L. Reikow.

Kad pavarius didesnę agitaciją, buvo surengta prakalbos, kurios atsibuvo grudžio 15 d. Kalbėjo gerai žinomi Dr. Klimas ir p. J. Grinius. Taipgi rinkta prakalbose aukos ir surinkta gana gerai.

Taigi krutame ir mes lyg tos skrusdės kraudami šapelį po šapelio ant lietuviško kupsto, kad tik lietuviai nors sykį susilaikytų šiosios tokios prieglaudos—Laisvos Lietuvos.

A. L. Reikow.

Linkejimai.

Nors toli gyvenu nuo Chicago ir negaliu gauti greitai Dienraščio "Lietuvos", bet vistiek esu linksmas, kada sulaukiu taip garbingą svetį, Dienraštį "Lietuvą". Malonu žinti, kad jį rankas ir atskleisti lapus, kuriuose randasi taip džiuginanti raštai, kaip tai puikiai Editoriai, kurie tikrai nušviečia žmogaus protą, viešon nervus erzinti netikusiomis, arba piktinančiomis blyvyzgomis kaip tai kiti mūsų dienraščiai daro. Dienraštis "Lietuva" tikrai nušviečia teisingus dalykus ir veda mūsų viengėnčius prie tikros laimės, šviesos ir prie laimingos ateities mūsų Tautai. Taipgi kitoki raštai, kurie telpa dien.

"Lietuva",—kaip eilutės, pastskaitymai labai žmogui patinka. Todėl veliū dienr. "Lietuva" knaigliausių metų laimingai šviesti mūsų brolius lietuvius ir vesti į laimingą ir dorą gyvenimą čionai, šioje šalyje, ir taipgi rengti į prie grįžimo į Tėvynę, laisvą ir nepriegulmingą Lietuvą.

O taipgi veliū, kad dienraštis "Lietuva" rastusi kiekvienoje stabeleje mūsų vargšų ir ramintų juos jų varguose, laimėse ir nelaimėse.

To viso veliū Dienraščiu "Lietuva".

Pranas Andrius.

Brooklyn, N. Y.

Dienraštis "Lietuva" iš visų atžvilgių svarbus ir savo turimu turtingas. Linkiu Dienraščiu "Lietuva" šimtus tukstančių skaitytojų susilaukti. Lai gyvuoją Dienraštis "Lietuva" šimtus metų!

Juozas Petrikas.

Seraton, Pa.

Ne tukstantį bet šimtus tukstančių kartų tarame ačiū už taip puikų "Lietuvos" Dienraštį.

Mės tris lietuviai, gyvena-

mi viename bute su džiaugsmu skaitome "Lietuvos" Dienraštį. Ypač megstame skaityti gyvenimą mūsų historiko Simano Daukanto. Juk ir kitus mūsų laikraščius turėjome, o kodėl jie nepagamino mums tokių skaitymų?

Kad palaikyt, taip gerą Dienraštį "Lietuva", aš pats ir mano draugai Jonas Savitskis su Aleksandra Šimkus turiamės parinkti prenumeratų, kad mūsų Dienraštis "Lietuva" galėtų amžinai gyvuoti, plitidamasi po visas lietuvių kolonijas.

Antanas Petrevičius.

Hancock, Mich.

Tariu širdingą ačiū "Lietuvos" Dienraščio Redakcijai už atspausdinimą Lietuvos žemlapio ir abelnai už gražios kalbos vartojimą. Mums, darbo žmonėms, jūsų Dienraštis "Lietuva" labai patinka ir linkime jam kuogeriausio pasisekimo.

A. V. Gulbinas.

Chicago.

Veliju kuogeriausios pasėkmės "Lietuvos" Dienraščiu ir jo visai armijai, prisidėjusiai prie suorganizavimo taip svarbaus žy-

dinio šviesos, kokių yra "Lietuvos" Dienraštis.

Linkiu, kad jis prasiplatintų po visas lietuvių kolonijas, platinamas apšvietimą tarp mūsų brolių ir sesučių.

J. Kubulius.

Brooklyn, N. Y.

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mės matome šviesą, giedrą dieną, mės matome tamsią naktį, matome labai giedras atmainas — iš giedros į lietu, audrą, sniegą, matome dangų braizantius žaibus, girdime gyvybę drebintį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugelį žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokeriopą atmainą labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygeleje

Akyvi Apsireškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI

Pilngus sluskite

'LIETUVA'

3253 SO. MORGAN STREET CHICAGO, ILL.

NAUJŲ METŲ VAKARAS

Praleiskite Naujų Metų vakarą linksmai Atsilankydami į

Jaunų Lietuvių Kliubo BALIU

3140 Indiana Ave.,

Utarninke, Grudžio 31 d., 1918 m.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskoliams Jums pinigų ant jų ant legalių išlygų, arba išperka ma Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Reikalaujame

į darbą 1000 agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst. Darbas prakilnus, pelningas ir paramus kiekvienam. Dėl informacijų atsišaukite

'LIETUVA'

3253 S. Morgan St.

Chicago, Ill.

Kitą syk gal būtų geriaus rinkti "nuo nosies"...

Piešė JONAS STANKUS

